

СТАНДАРД 12.
ФИНАНСИРАЊЕ

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што омогућава дугорочну финансијску стабилност.

Опис тренутне ситуације

Технолошко-металуршки факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно истраживачког рада, и професионалних активности, чиме је обезбеђена дугорочна финансијска стабилност.

Финансирање и пословање Факултета уређено је следећим законским прописима:

- Законом о буџетском систему "Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - исправка, 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 118/2021- др. закон, 138/2022 и 92/2023.
- Законом о високом образовању ("Сл. гласник РС, бр.76/2005, 100/2007, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 88/2017, 27/2018, 73/2018, 67/2019, 6/2020 - др. закон, 11/2021- аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021- други закон и 76/2023).
- Уредбом о нормативима и стандардима услова рада универзитета и Факултета за делатности које се финансирају из буџета "Службени гласник РС", бр. 15 од 29. марта 2002., 100 од 3. септембра 2004., 26 од 21. марта 2005., 38 од 27. априла 2007. и 110 од 30. новембра 2007.
- Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.
- Интерним правилницима и процедурама усвојеним од стране Савета факултета у складу са законом и уредбом.

Извори финансирања Технолошко-металуршког факултета, Универзитета у Београду су:

- средства из Буџета Републике, дозначена преко надлежног Министарства просвете и Министарства науке, технолошког развоја и иновација, чија је употреба строго наменски дефинисана и прописана, као и других извора буџетских средстава.
- школарине домаћих студената на свим нивоима студијских програма основних академских студија, остале уплате од домаћих студената,
- школарине домаћих студената на мастер и докторским академским студијама,
- школарине страних студената на мастер и докторским академским студијама,
- средства од научно-истраживачких пројеката и стручног рада и ангажовања,
- пројекти и уговори у вези са реализацијом истраживања, стручних мишљења, анализе и студије, као и консултантских услуга, лиценцирано пројектовање и надзор над пословима, обукама, семинарима и специјализованим курсевима едукације и унапређења технолошких процеса,
- средства од међународних научно-истраживачких, развојних, подстицајних и комерцијалних пројеката,
- средства од пружања комерцијалних услуга у сарадњи са привредним организацијама на домаћем и иностраном тржишту, пружање високо специјализованих услуга,
- донације, поклони и завештања,
- други извори у складу са законом.

Стицање и расподела прихода Факултета врши се у складу са законским прописима.

Сопствени приходи Факултета се користе за побољшање научно истраживачког и развојног рада на Факултету, опремање нових лабораторија, реновирање зграде Факултета и обнову постојеће и изградњу модерније инфраструктуре.

Факултет настоји да што више повећа учешће сопствених прихода у укупним приходима, како би повећао квалитет и услове рада запослених. Обезбеђивање сопствених средстава представља континуирани процес и стратегију дугорочног пословања.

Савет факултета усваја финансијски план за текућу годину, којим је планиран распоред и намена финансијских средстава по изворима финансирања. Приходи се остварују у складу са дефинисаним изворима финансирања, расходи у складу са дефинисаним наменама средстава и на тај начин обезбеђује финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.

Извори финансирања Факултета су транспарентни, а информације о учешћу појединих извора средстава у укупним приходима доступне су у извештајима о годишњим финансијском пословању Факултета, које усваја Савет факултета након предаје редовних годишњих финансијских извештаја Министарству финансија - Управи за трезор.

Процена испуњености Стандарда 12

На основу претходно изнетих чињеница и докумената у Прилогу, може се закључити да је на Технолошко-металуршком факултету испуњен Стандард 12, како:

- факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно-истраживачког рада и професионалних активности;
- стицање и расподела прихода се изводе у складу са законским прописима, постоји транспарентно и наменско трошење средстава;
- извори финансирања Факултета су континуирани и транспарентни, као и начин употребе финансијских средстава који су доступни преко Финансијског плана и Извештаја о финансијском пословању које усваја Савет факултета;
- планирање процеса финансирања на Факултету је описано у процедури ИМС (Интегралног система менаџмента) - Планирање и праћење пословања ПИ.8.1.1.;
- процес набавке роба и услуга на Факултету је описан у процедури - Оцена испоручилаца, набавка и улазна контрола материјала и робе ПИ.8.4.1.

Анализа слабости и повољних елемената (СВОТ анализа)

УНУТРАШЊИ ФАКТОРИ		оцена значајности
СНАГЕ	• Факултет остварује додатне приходе на основу финансирања по броју истраживача у оквиру научно-истраживачког рада установе.	++
	• Сопствени приходи обезбеђују се кроз упис страних студената, пружањем услуга на домаћем и иностраном тржишту као и директном сарадњом са привредним субјектима и радом штампариије.	++
	• Факултет има капацитет да формира квалитетне интердисциплинарне тимове који су способни да решавају комплексне проблеме привреде.	+++
	• Реализација великог броја пројеката финансираних из домаћих и иностраних фондова.	+++
СЛАБОСТИ	• Недостатак буџетских средстава за одржавање зграде и опреме.	+++
	• Мали прилив средстава од директне сарадње са привредним субјектима.	++
	• Недовољно улагање у инфраструктуру.	+++
	• Недовољно јасно дефинисане одговорности у вези са управљањем изворима финансирања.	+
СПОЉАШЊИ ФАКТОРИ		
ПРЕТЊЕ	• Прекид у линијама финансирања јавног сектора.	+++
	• Непредвиђене и нежељене промене које се односе на режијске трошкове.	+++
	• Смањење броја структура које обезбеђују прилив финансија.	+
	• Смањење броја студената који се уписују на Факултет.	+++
ПРИЛИКЕ	• Проширење извора финансирања од стране екстерних заинтересованих страна (услуге трећим лицима, међународни пројекти, страни студенти).	+++
	• Смањење режијских трошкова побољшањем енергетске ефикасности.	+++
	• Повећани прилив средстава из ЕУ фондова за инвестициона улагања.	+++
	• Доступност годишњег извештаја о пословању.	++
СОП анализа	36 25	
	33 31	

СОП анализа за Стандард 12 показује да су снаге у односу на прилике ($S - O = 36$) најповољнији сегмент и указују да Факултет има добру основу за повећање сопствених прихода-кроз реализацију пројеката, интердисциплинарне тимове, стране студенте и услуге трећим лицима-као и за искоришћавање фондова за енергетску ефикасност и инвестиције. Слабости у односу на прилике ($W - O = 33$) откривају да недовољно улагање у инфраструктуру, низак ниво сарадње са привредом и недефинисане финансијске одговорности представљају значајну препреку за раст и диверзификацију прихода. Слабости у односу на

претње ($W - T = 31$) показују да интерни финансијски проблеми могу бити појачани у условима прекида јавног финансирања, повећања трошкова или пада уписа студената. Снаге у односу на претње ($S - T = 25$) указују да постоји одређен степен отпорности, али не довољан да у потпуности ублажи ризике. Приоритети су: јасније дефинисање финансијских одговорности, јачање сарадње са привредом, улагање у инфраструктуру и активно коришћење екстерних фондова.

Предлог корективних мера

1. Унапређењем квалитета студијских програма, наставног и научно-истраживачког рада подићи квалитет и углед Факултета на свим нивоима, што ће довести до повећања финансијских средстава кроз већи број студената на свим нивоима студирања и већи број научно-истраживачких и развојних пројеката.
2. Повећати учешће у националним и међународним пројектима уз јачање административне подршке за припрему и спровођење пројеката.
3. Развити систем сарадње са привредом и институцијама ради пружања комерцијалних услуга, consulting-а и анализа, уз увођење јасног модела поделе прихода.
4. Планирано усмерити део сопствених прихода у модернизацију лабораторија, наставних средстава и ИТ инфраструктуре.
5. Развити и акредитовати лабораторије за експертизе и испитивања које ће обезбедити додатне приходе факултету.
6. Покренути иницијативу ка надлежним органима ради редефинисања модела финансирања режијских трошкова факултета.
7. Успоставити интерни тим за развој и финансије који ће бити задужен за припрему пројеката, праћење конкурса и стратешко планирање финансија.
8. Увести редовно извештавање о приходима и расходима по организационим јединицама ради већег поверења и боље контроле.
9. Активирати постојећу алумни мрежу као потенцијални извор финансијске и развојне подршке факултету.

Показатељи и прилози за Стандард 12:

Прилог 12.1. Финансијски план – НИЈЕ ЈАВНО ДОСТУПНО

Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину – НИЈЕ ЈАВНО ДОСТУПНО